

KRZYSZTOF ZIĘBA
Katowice

WKŁAD KS. ARKADIUSZA MISIA W ROZWÓJ MYŚLI EKUMENICZNEJ NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM

Na Śląsku Cieszyńskim obecność Kościoła katolickiego, ewangelicko-augsburskiego oraz innych wyznań poreformacyjnych uczyła ludzi od wieków tolerancji i szacunku niedekretowanego żadnymi ustaleniami. Był to proces, który narastał i znalazł potwierdzenie w ekumenicznych działaniach Kościoła posoborowego. Powołanie do życia w marcu 1992 roku diecezji bielsko-żywieckiej było dodatkowym impulsem do rozwoju ekumenizmu na terenie Śląska Cieszyńskiego: „To, że teren Śląska Cieszyńskiego zamieszkują katolicy i ewangelicy oraz w mniejszej liczbie społeczności innych wyznań, należy odczytać jako znak i potrzebę czasu. Bóg ma swoje drogi i czasem się może posłużyć taką mozaiką wyznań, by w podzielonym świecie, tu na tym terenie okazać możliwość pogodzenia się, pojednania”¹. Dowodem tego stanu rzeczy są liczne przykłady wzajemnej współpracy, oddolne inicjatywy, w tym działalność ks. Arkadiusza Misia, proboszcza z Drogomyśla, wieloletniego współpracownika biskupa diecezji katowickiej Herberta Bednorza, uczestnika posoborowego Synodu tejże diecezji, prekursora ekumenizmu praktycznego na tych terenach oraz krzewiciela idei wypracowanych przez Sobór Watykański II.

Arkadiusz Franciszek Miś urodził się 28 maja 1930 roku w Janowie koło Katowic w rodzinie Franciszka i Elżbiety Misiów jako jedno z pięciorga dzieci. Na ukształtowanie jego osobowości miała wpływ postawa wszystkich domowników i tradycyjne wychowanie w duchu wartości chrześcijańskich i patriotycznych. Życie i działalność ks. A. Misia to zmaganie się z przeciwnościami losu oraz własną słabością. Paradoksalnie w tej postawie kryje się jego nieprawdopodobna siła. „Górny Śląsk to ziemia licznych powołań kapłańskich. Kraina wielkoprzemysłowa ma jednocześnie ludzi, których można nazwać mocarzami Ducha”² – napisze później o nim biskup diecezji katowickiej Damian Zimoń.

¹ J. BUDNIAK, *Ekumenizm jutra na przykładzie Śląska Cieszyńskiego*, Katowice 2002, 12.

² S. SIERLA, *Ks. Kanonik Arkadiusz Miś 1930 – 1999*, Katowice 2003, 5.

Po zakończeniu wojny w 1945 roku ks. A. Miś wstąpił do Wieczorowego Gimnazjum dla Dorosłych w Katowicach. W 1948 roku zdał egzamin z zakresu czterech klas gimnazjum (mała matura), następnie eksternistycznie ukończył Państwowe Liceum im. A. Mickiewicza w Katowicach, gdzie w 1950 roku zdał egzamin dojrzałości. W tym czasie nie wstąpił do żadnej organizacji młodzieżowej ani partyjnej, natomiast do roku 1949 – czyli do czasu jej rozwiązania przez władze państwowe – był członkiem, a następnie prezesem Sodalicii Mariańskiej Młodzieńców w Janowie. W 1950 roku został przyjęty na studia filozoficzno-teologiczne, które odbywał na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego³. Tu m.in. spotkał się z ks. Karolem Wojtyłą, który był wówczas nauczycielem akademickim.

Święcenia kapłańskie A. Miś przyjął 5 czerwca 1955 roku w krypcie Katedry Chrystusa w Katowicach z rąk ks. biskupa Zdzisława Golińskiego. Pierwszą placówką, na której osiadł w zastępstwie, była parafia w Brzozowiczach-Kamieniu, a następnie parafia Matki Boskiej Szkaplerznej w Gierałtowicach. To tu ksiądz Miś jako neoprezbiter wszedł w obowiązki kapłana po opuszczeniu Brzozowicz. W tym miejscu doświadczył wraz z parafianami ratunku w niebezpieczeństwie i pomocy Matki Boskiej, która natchnie go potrzebą ratowania ludzi uzależnionych od alkoholu. Po wielu latach tak napisał o tym w „Wiadomościach Dekanalnych”: „Przed czterdziestu laty duszpasterzował w Michałkowicach taki «ksiądz od pijoków»”⁴. Na nabożeństwach różańcowych ks. Miś zaczął prowadzić rozważania na temat alkoholizmu.

Od roku 1958 na jego katechezach coraz częściej pojawiał się temat trzeźwości. Pod wpływem jego nauki dzieci ze szkoły podstawowej w Michałkowicach Śląskich podpisały deklarację wstąpienia do Dziecięcej Krucjaty Trzeźwości⁵. Już rok później ks. Miś otrzymał nominację na diecezjalnego referenta „Krucjaty wstrzemięźliwości”, która w sierpniu 1958 roku uległa przemianowaniu na „Kultura wstrzemięźliwości”, poszerzając swój sens znaczeniowy. „Kultura wstrzemięźliwości” to ruch o charakterze moralno-ascetycznym, który nie dotyczył już tylko problemu nadużywania alkoholu, lecz rozszerzał się na inne aspekty życia.

W sierpniu 1960 roku doszło do zatrzymania ks. A. Misia przez Urząd Bezpieczeństwa i dokonano rewizji i przesłuchania. Był to początek szykan i systematycznej inwigilacji ks. A. Misia przez Urząd Bezpieczeństwa. Z tego też powodu ks. Miś został przeniesiony na parafię św. Katarzyny do Czechowic-

³ Do 1954 roku Wydział Teologiczny był jednym z wydziałów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od 1 października tego roku władze komunistyczne w Polsce zlikwidowały wydziały teologiczne na uniwersytetach, z wyjątkiem KUL-u.

⁴ S. SIERLA, *Ks. Kanonik Arkadiusz Miś*, 18.

⁵ *Tamże*, 19.

Dziedzic, gdzie tamtejszy proboszcz dał mu emocjonalne wsparcie swą również bezkompromisową postawą wobec UB. Swój czas ksiądz A. Miś dzielił teraz między pracę w parafii i pisanie tekstu: *Praca nad ratowaniem alkoholików w parafii*, która otrzymała dobre recenzje od ks. Franciszka Blachnickiego, ks. biskupa Ignacego Jeża oraz prof. Ignacego Tokarczuka. W efekcie ks. A. Miś zajął się pisaniem i dokumentowaniem swoich doświadczeń z pracy z alkoholikami. W 1965 roku uzyskał dyplom ukończenia studiów na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na Wydziale Teologicznym, w zakresie specjalizacji teologii pastoralnej oraz obronił pracę magisterską: *Duszpasterstwo parafialne nad alkoholikami*.

Wiedza płynąca z doświadczenia, praktyka nabyta w działaniu, np. poprzez pracę z osobami uzależnionymi, stała się metodą, którą rozwinie ksiądz A. Miś, czyniąc z niej już wkrótce charakterystyczny element charyzmatu ekumenicznego – bezinteresownego daru łaski: „Jednemu bowiem dany jest przez Ducha dar mądrości słowa, drugiemu umiejętność poznawania według tego samego Ducha, innemu jeszcze dar wiary w tymże samym Duchu, innemu łaska uzdrawiania w jednym Duchu, innemu dar czynienia cudów, innemu prorocstwo, innemu rozpoznawanie duchów, innemu dar języków i wrzeszczenie innemu łaska tłumaczenia języków. Wszystko to zaś sprawia jeden i ten sam Duch, udzielając każdemu tak, jak chce”(1 Kor 1, 8–11).

Dla księdza Arkadiusza Misia ekumenizm miał się stać priorytetem duszpasterskim jeszcze w latach sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Oznaczał on otwarcie na wezwanie Ducha Świętego, o którym wiele lat później napisał jego dawny wykładowca Karol Wojtyła, odnosząc się w swej encyklice *Ut unum sint* do idei ekumenizmu w ogóle. Jako proboszcz parafii w Drogomyślu, członek Komisji ds. Ekumenizmu przy Episkopacie Polskim, ks. Miś wielokrotnie swoimi czynami udowodnił, jak ważna jest dla niego chrześcijańska wspólnota i podążanie ku jedności Kościoła.

W perspektywie historycznej, działalność księdza Arkadiusza Misia była częstką szeroko zakrojonych działań Kościoła, bez których lokalny ekumenizm miałby ograniczone szanse na rozwój w tym najbardziej prostym, oczywistym i ludzkim wymiarze. Praca księdza Misia na rzecz pojednania chrześcijan była wyjątkowym wkładem w rozwój tejże myśli na terenie Śląska Cieszyńskiego, potwierdzeniem w praktyce treści zawartych w encyklice Jana Pawła II *Ut unum sint*, a także wskazaniem na przełomowe znaczenie Soboru Watykańskiego II dla ruchu ekumenicznego w Kościele katolickim. Dekret soborowy Dekret o ekumenizmie *Unitatis redintegratio* kreślił bowiem katolickie zasady ekumenizmu, jako drogę prowadzącą do utraconej jedności chrześcijan poprzez dialog i modlitwę tak, aby realizowała się zasada: „(...) jeden Pan, jeden chrzest, jedna wiara” (Ef 4, 4–5).

W 1964 roku ks. Miś przybył do Drogomyśla – wisi sołeckiej położonej koło Strumienia w powiecie cieszyńskim. Przyjazd ten był efektem zmiany decyzji, którą wymusiła na ks. biskupie Juliuszu Bieńku nieprzychylna reakcja ówczesnych władz. Zaangażowanie księdza w sprawy krucjaty, spór w sprawie rejestrowania punktów katechetycznych i prowadzenia ksiąg inwentarzowych, spowodowały, że Urząd ds. Wyznań zarzucił księdzu brak kwalifikacji obywatelskich do piastowania stanowiska proboszcza w Łące koło Pszczyny. W tej sytuacji, ks. biskup Juliusz Bieniek zaproponował mu funkcję substytutą kuratosa kuracji w Drogomyślu. Po przybyciu na miejsce, ks. rozpoczął działalność duszpasterską. Tu znalazł szczególne warunki do rozwoju myśli ekumenicznej i jej praktycznej realizacji. Będąc w latach 1964–1990 proboszczem parafii w Drogomyślu, ks. A. Miś realizował zasady dialogu ekumenicznego pozostającego w związku ze współczesną myślą personalistyczną, która zawsze stawała w obronie ludzkiej godności i indywidualizmu, a miłość czyniła jedyną normą umożliwiającą pokonanie egoizmu w drodze ku Bogu. Jeden i ten sam Duch udzielił zapewne księdzu Arkadiuszowi Misiowi daru, jakim była umiejętność praktycznego działania na rzecz pojednania chrześcijan w miejscu, gdzie wyznawcy katolicyzmu i protestantyzmu żyli od wieków obok siebie. Dar ekumenicznego dialogu, budowa wzajemnych relacji pomiędzy członkami społeczności lokalnej, pozwoliły księdzu już wkrótce przystąpić do realizacji projektu budowy katolickiego kościoła w miejscu, gdzie większość stanowili od zawsze wyznawcy protestantyzmu.

Ks. Miś od początku swojego pobytu w Drogomyślu szukał kontaktu z protestantami⁶. Przyjaźni, jaka miała wkrótce go połączyć z pastorem Józefem Szerudą, nabrała szczególnej wartości w kontekście relacji pomiędzy dwoma Kościołami w XX wieku: „Zakończenie I wojny światowej i powstanie państwa polskiego spowodowało również zmiany w życiu Kościołów. Społeczeństwo Śląska Cieszyńskiego zaczęło na nowo budować swoją tożsamość narodową i Religijną. Wierni Kościoła katolickiego znaleźli się pod administracją diecezji katowickiej, luteranie zaś podjęli starania podporządkowania się administracji Konsystorza ewangelicko-augsburskiego w Warszawie i stworzyli Seniorat Cieszyński”⁷.

Dążenie do niezależności obu Kościołów mogło doprowadzić do antagonizmów, czego jednak udało się uniknąć. Ideę jedności chrześcijan uczynił swą dewizą bowiem biskup diecezji katowickiej, Arkadiusz Lisecki. W okresie międzywojennym uczynił on wiele dla integracji obu Kościołów w duchu *Ut unum sint*: *W oczach świata współpraca między chrześcijanami zyskuje bowiem wymiar wspólnego chrześcijańskiego świadectwa i staje się narzędziem ewangelizacji, przynosząc korzyść jednemu i drugiemu (UUS 40).*

⁶ S. SIERLA, *Ks. Kanonik Arkadiusz Miś*, 26.

⁷ J. BUDNIAK, *Ekumenizm jutra*, 82.

Budowa wzajemnych relacji po roku 1945 ze względu na komunistyczną władzę, która traktowała Kościoły mniejszościowe jako mniej niebezpieczne ideologicznie od Kościoła rzymskokatolickiego, będącego w silnej opozycji, stawała się potrzebą warunkującą poczucie niezależności od władzy zewnętrznej – partyjnej. Ksiądz Miś decyzję o budowie kościoła ogłosił w niedzielę 2 października 1966 roku słowami: „Jutro rozpoczynamy budowę nowego kościoła. Zapraszam wszystkich na pierwszy sztych wykopów pod fundamenty”⁸. Słowa zapowiadające powstanie kościoła w zaistniałej sytuacji społeczno-politycznej nabrały szczególnego znaczenia i mocy. Dowodzą też odwagi i determinacji ze strony księdza, jak i budowniczych kościoła, w większości mieszkańców Drogomyśla.

Budowa kościoła trwała do maja 1969 roku. Biskup Herbert Bednorz dwadzieścia pięć lat później napisze w „Gościu Niedzielnym” artykuł na ten temat, pt. *Kościół wpisany w historię*. Dostrzeże on doniosłość zdarzenia, jakim była konsekracja kościoła pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej i Dobrego Pasterza w Drogomyślu. Wspomni także okoliczności jego powstania i wielką rolę, jaką odegrał w tej historii ówczesny jego budowniczy – ks. A. Miś, późniejszy organizator ekumenicznych spotkań.

Wspomniany biskup diecezji katowickiej, Herbert Bednorz, w 1964 roku jako koadiutor brał udział w Soborze Watykańskim II. Znał doskonale zagadnienie i tym chętniej zainicjował ruch ekumeniczny na Śląsku. Historia powstania kościoła w Drogomyślu, praktyczne zaangażowanie ks. A. Misia w lokalny ekumenizm, stały się dostrzeżonym przez biskupa wkładem w rozwój tego ruchu na Śląsku zarówno w wymiarze ideowym, jak i praktycznym. Kościół przystąpił też wkrótce do organizacji struktur służących jedności chrześcijan. Dyrektywy i przesłanie było jasne: „Sobór Watykański II powierzył w sposób szczególny zadanie ekumeniczne «biskupom na całym świecie, by je odpowiednio popierali i roztropnie nim kierowali». Zalecenie to, wprowadzane już często w życie przez poszczególnych biskupów, przez Synody katolickich Kościołów wschodnich lub przez Konferencje Episkopatu, znalazło swój wyraz w Kodeksie Prawa Kanonicznego. W odniesieniu do Kościoła Łacińskiego CIC, kan. 755, stwierdza: «Par. 1. Do całego Kolegium Biskupów i Stolicy Apostolskiej należy przede wszystkim popieranie ruchu ekumenicznego i kierowanie nim wśród katolików. Jego celem jest przywrócenie jedności wśród wszystkich chrześcijan, do czego zobowiązany jest Kościół wolą Chrystusa»” (NDE 39).

Dnia 10 grudnia 1968 roku biskup Herbert Bednorz w oparciu o wydane przez Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan dyrektywy do wykonania uchwał Soboru Watykańskiego II w sprawie ekumenizmu, powołał do życia Diecezjalną

⁸ S. SIERLA, *Ks. Kanonik Arkadiusz Miś*, 33.

Komisję Ekumeniczną. Wśród powołanych członków komisji był między innymi ks. proboszcz Arkadiusz Miś. Trzy lata wcześniej ks. Miś zainicjował spotkanie z pastorem z Drogomyśla. Kiedy w 1966 roku wmurowano kamień węgielny pod budowę kościoła katolickiego w Drogomyślu, na uroczystość jego poświęcenia przybyli już przedstawiciele obu Kościołów. W styczniu 1969 roku odbyło się zebranie dekanalne księży w parafii katolickiej w Pruchnej. Z inicjatywy ks. A. Misia zaproszono na nie dwóch pastorów: ks. Karola Tyrnę i ks. Jana Grossa.

Dekret o ekumenizmie wydany przez Sobór w 1964 roku podkreślał, iż istotą ekumenizmu jest modlitwa z braćmi odłączonymi. Taka modlitwa to skuteczny środek prowadzący do uzyskania łaski jedności: „Bo gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem pośród nich”(Mt 18, 20). Dekret ten zachęca do praktyki Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

Podczas Tygodnia Modlitw w 1969 roku biskup Herbert Bednorz razem z ks. A. Misiem spotkali się osobiście z pastorami: ks. Tomaszem Tyrlikiem i ks. Janem Grossem w celu zaproszenia ich obu na diecezjalne nabożeństwo ekumeniczne. Ogłoszenie, że nabożeństwo ekumeniczne odbędzie się w kościele ewangelickim w Goleszowie, wywołało poruszenie wśród katolików. Jak pisze ks. S. Sierla: „Ksiądz Miś próbował rozładować tę sytuację, rozmawiał z ludźmi indywidualnie. W końcu grupka wiernych z ks. proboszczem ruszyła w kierunku kościoła ewangelickiego, inni wypatrując z okien, dołączyli się. (...) Pod koniec nabożeństwa Miś serdecznie podziękował i zaprosił wszystkich na ponowne Nabożeństwo Ekumeniczne, tym razem do nowego Kościoła katolickiego w Drogomyślu. Odbyło się ono 25 stycznia 1970 roku. W kazaniu ks. Miś powiedział: «Albo miłość braterska albo odejdźcie od Boga»⁹. Ta dosyć kategorię wypowiedź ks. Misia w kazaniu to raczej retoryczny zabieg. Tak naprawdę ks. Miś odniósł się swoim działaniem do Dekretu o ekumenizmie, gdzie organizacja spotkań z chrześcijanami różnych Kościołów, mających na celu wspólną modlitwę, rozumiana jest jako serce ruchu ekumenicznego: „To nawrócenie serca i świętości życia w połączeniu z prywatnymi i publicznymi modlitwami o jedność chrześcijan, należy uznać za duszę całego ruchu ekumenicznego, a słusznie można je zwać ekumenizmem duchowym” (DE 8).

Ksiądz Miś od początku swej działalności w Drogomyślu rozwijał w sobie charyzmat ekumeniczny. Przyświecała mu idea, którą zapisał w notatkach rekolekcyjnych kardynał Augustyn Bea¹⁰, konstruktor myśli ekumenicznej zawartej

⁹ *Tamże*, 33.

¹⁰ A. Bea urodzony 15 maja 1881 roku w Badonii, znany teolog, biblista i prekursor myśli i działalności ekumenicznej Kościoła katolickiego. Docenił wkład teologii katolickiej i protestanckiej w interpretacji Objawienia. Jego zaangażowanie ekumeniczne sprawiło, że Jan XXIII w 1959 roku mianował go kardynałem, a w latach 60-tych zlecił mu zorganizowanie i kierowanie Sekretariatem ds. Jedności Chrześcijan. Działalność Sekretariatu wspierała prace *Vaticanum II*

w dekretach Soboru Watykańskiego II, pierwszy Przewodniczący Sekretariatu ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Pod datą 5 stycznia 1964 roku znajdziemy taki zapis: „Starać się rozumieć poglądy innych – mojej sprawy bronić z miłością”¹¹.

Duszpasterskie zaangażowanie ks. Misia w sprawy społeczności lokalnej miało przez cały czas praktyczny wymiar. Jego ekumenizm nie wynikał jedynie z realizacji dyrektyw, ale był darem od Boga, czymś, co kardynał Augustyn Bea nazywał daniem dobrego przykładu w obcowaniu z ludźmi, brakiem dążenia do chwały, służbą: „bez gwałtowności, niedorzeczności; pełen miłości obiektywizm”¹².

W latach 1972–1975 trwał Synod Diecezji Katowickiej, podczas którego ks. A. Miś opublikował XVII Schemat Synodalny pt. „Ekumenizm w Kościele katowickim”, ożywił kontakty z pastorami, zajął się też sprawą mieszanych małżeństw. Praca ks. Misia nabrała szczególnego znaczenia w odniesieniu do dyrektyw Soboru Watykańskiego II dotyczącej kwestii małżeństw mieszanych. Papieska Rada ds. Jedności Chrześcijan w dyrektywie zaznaczyła bowiem, że nie zamierza omawiać w sposób wyczerpujący wszystkich kwestii pastoralno-kanonicznych związanych z celebrowaniem małżeństwa mieszanego, czy pracy duszpasterskiej, albowiem kwestie te należą do pracy pasterskiej każdego biskupa czy regionalnej konferencji biskupów. Nadrzędnym wydaje się jednak zapis, że należy szanować szczególną sytuację każdego małżeństwa, sumienie każdego współmałżonka oraz świętość małżeństwa jako takiego¹³.

Książd Miś w istotny sposób wpłynął na charakter dokumentu, który powstał w wyniku prac Synodu Diecezji katowickiej dotyczącego pomocy Kościoła małżeństwom mieszanym. Łagodzenie różnic religijnych w małżeństwie miało odbywać się na drodze umacniania każdego z małżonków poprzez wskazywanie na łączący ich sakrament oraz wspólnotę życia i wiary w odniesieniu do podstawowych prawd religijnych. Biskupi uznali, że każdy z małżonków ma prawo do podtrzymania więzi z własnym Kościołem. Zapewne sposób realizacji tych zamiarów w postaci dokumentów synodalnych nie wyczerpywał wszystkich możliwych środków, był natomiast istotnym krokiem w tym kierunku. Tym istotniejsza wydaje się rola, jaką w jego przygotowaniu odegrał ks. A. Miś.

We wrześniu 1975 roku ks. Miś wziął udział we wprowadzeniu ks. Jana Szarka na drugiego proboszcza w parafii ewangelicko-augsburskiej w Bielsku-

poprzez zaproszenie obserwatorów innych wyznań chrześcijańskich na Sobór oraz opieka nad nimi i redakcja dokumentów soborowych, szczególnie Dekretu o ekumenizmie. Zmarł 16 listopada 1968 roku w Rzymie (por. A. CHOLEWIŃSKI, S. NAGY, *Bea Augustin*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 2, red. F. GRYGLEWICZ, R. ŁUKASZYK, Z. SUŁOWSKI, Lublin 1976, kol. 159–160).

¹¹ A. BEA, *Ut unum sint*, Kraków 1973, 157.

¹² *Tamże*, 157.

¹³ Por. *Dyrektorium w sprawie realizacji zasad i norm dotyczących ekumenizmu (Nowe Dyrektorium Ekumeniczne)*, ComP 14 (1994) 2, 63 (nr 146).

Białej. Wydarzenie to pastor senior Adam Węgiert nazywa historycznym. W 1977 roku ks. Miś pielgrzymuje do Ziemi Świętej w intencji rozwoju ekumenizmu. W 1979 roku uczestniczy aktywnie w Międzynarodowym Spotkaniu Ekumenicznym w Michałkowicach. Rok później wyjeżdża z wykładami o ekumenizmie do Drohiczyna. W 1985 roku uczestniczy w uroczystości dwudziesto-pięciolecia ordynacji pastorów J. Szarka i J. Grossa w Tychach. W lutym 1989 roku bierze udział w Opolu w pracach Międzynarodowej Komisji dla Dialogu między Kościołami luteranскими i Kościołem rzymskokatolickim. Przez cały czas swej działalności ekumenicznej wyjeżdża raz na kwartał do Warszawy, gdzie pracuje w Komisji ds. Ekumenizmu przy Episkopacie Polskim. 7 listopada 1993 roku podczas pierwszej wizytacji kanonicznej w nowo utworzonej diecezji bielsko-żywieckiej, biskup Tadeusz Rakoczy odznaczył ks. A. Misia godnością kanonika.

Ksiądz A. Miś zmarł 27 lipca 1999 roku. 30 lipca 1999 roku odbył się jego pogrzeb, na który przybyli katolicy i ewangelicy. Ceremonii pogrzebowej przewodniczył ordynariusz diecezji bielsko-żywieckiej, ks. biskup Tadeusz Rakoczy. Uczestniczyło w niej także stu innych księży, w tym biskup diecezji cieszyńskiej Kościoła ewangelicko-augsburskiego, Paweł Anweiller, ks. radca Jan Gross – Prezes Śląskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej, ks. Tadeusz Szurman – Prezes Synodu Kościoła oraz inni duchowni sąsiednich parafii ewangelickich¹⁴.

Prezes Śląskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej, Jan Gross, powiedział w swej mowie pożegnalnej o postawie ks. kanonika z Drogomyśla: „Nie był to prymitywny ekumenizm nieraz tu i ówdzie spotykany. On wiedział, że jedność możliwa jest tylko w Chrystusie i u stóp krzyża Jezusa Chrystusa. Dlatego do samego końca był wszędzie tam, gdzie chodziło o sprawę ekumeniczną”¹⁵.

Ekumenizm na terenie Śląska Cieszyńskiego jest konsekwencją wychowania w duchu zrozumienia i poszanowania odmienności. Jest jednocześnie dowodem na działanie łaski Ducha Świętego, który wprowadza w czyn słowa Jezusa za pośrednictwem nie tylko duchownych, ale i świeckich. Wielkim propagatorem soborowej myśli ekumenicznej był niewątpliwie ks. Arkadiusz Miś, który w sposób czynny angażował się w jej rozwój na Śląsku – regionie wielokulturowym i silnie zróżnicowanym wyznaniowo.

¹⁴ Por. J. BUDNIAK, *Zmarł ks. Arkadiusz Miś. Prekursor ekumenizmu na Śląsku*, „Biuletyn Ekumeniczny” (1999) nr 2, 83–84.

¹⁵ S. SIERLA, *Ks. Kanonik Arkadiusz Miś*, 33.

Contribution of Arkadiusz Miś to the Development of the Ecumenical Thoughts in the Area of Cieszyn Silesia

Summary

This article is a part of the research devoted to the ecumenical activity of priest and rector Arkadiusz Miś and his contribution to development of ecumenical views in the area of Cieszyn Silesia. Thanks to him, ideas presented in the documents of the Vatican II, as well as in the encyclical of the pope John Paul II *Ut unum sint*, have been confirmed in the deeds of the rector from Drogomyśl. The rector performed the will of Christ while commending his believers to maintain unity.

“In order to be one” – these are the words of our Lord, quoted by St. John, the author of the gospel, and the same time the thought which begins the encyclical take on a particular meaning in the context of divisions that have taken place among Christians. They require application which has become the essence of the activity of the contemporary Church, including the one in the area of Cieszyn Silesia.

Ecumenism in the historical-religious dimension and in the social one is the subject matter of my research I have associated with the activity of priest A. Miś. In this article I have referred to his biography being one of the factors shaping ecumenical charisma. In addition I have discussed practical dimension of the activity of priest A. Miś in the area of Cieszyn Silesia, his involvement in works of the Diocesan Ecumenical Commission or in the works of Synod of Katowice in the years 1972–1975.